

ΤΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

Σύμφωνα με την παράδοση η **Ρώμη** ιδρύθηκε από τον **Ρωμύλο**, απόγονο του Αινεία το 753 π.Χ.

Ο Ρωμύλος ανατράφηκε, σύμφωνα με την ίδια παράδοση, μαζί με τον αδερφό του **Ρέμο** από μία λύκαινα.

Πιο πιθανό είναι να ιδρύθηκε από τους Ετρούσκους.

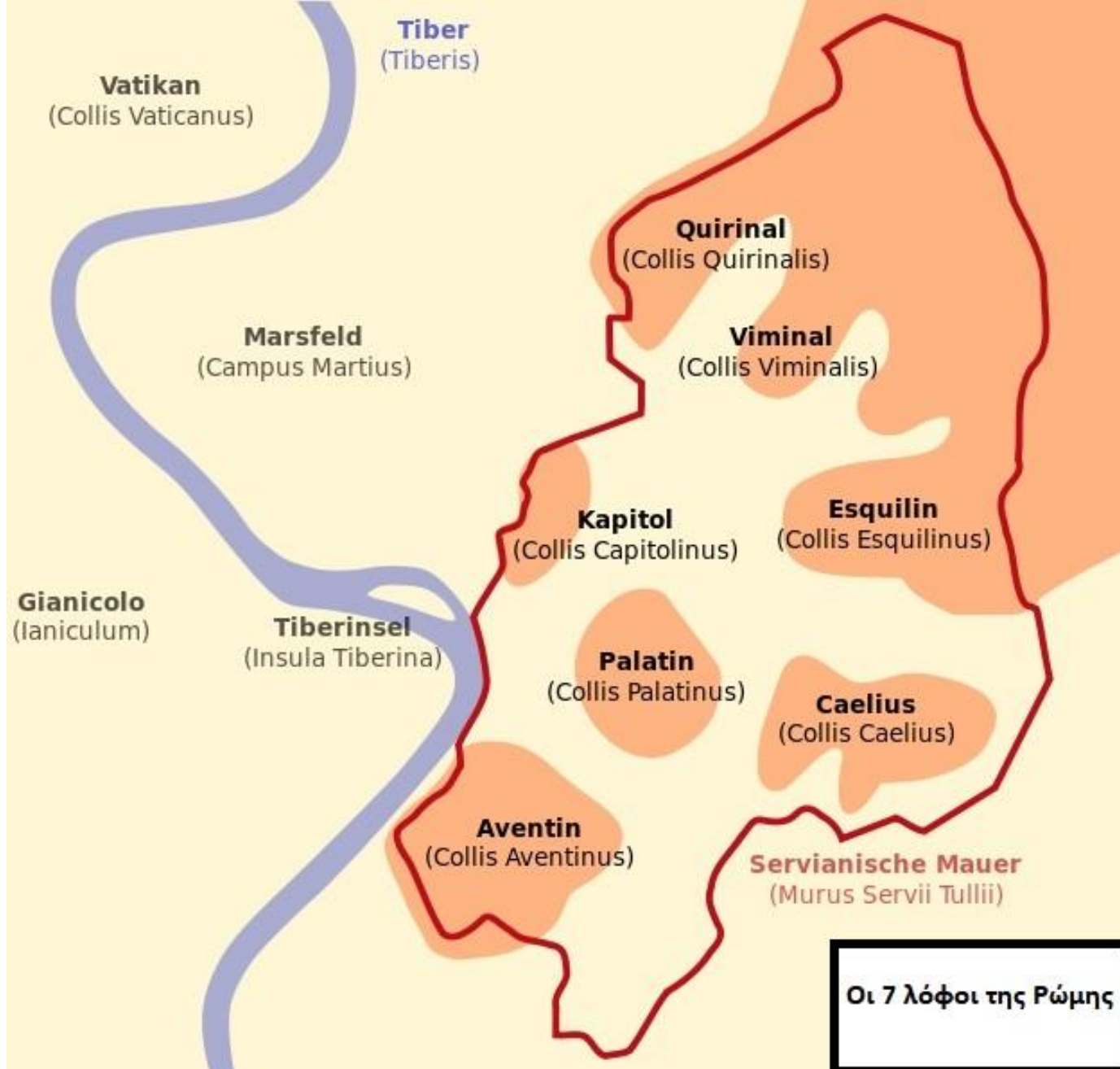
Πηγή εικόνας: https://de.wikipedia.org/wiki/Romulus_und_Remus

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

Η **Ρώμη** ιδρύθηκε στις όχθες του **Τίβερη** ποταμού, μέσω του οποίου έφθαναν εκεί τα **ελληνικά** και **φοινικικά** πλοία με άφθονα εμπορεύματα. Η ανάπτυξή της αποτέλεσε πόλο έλξης για πολλούς κατοίκους της υπαίθρου.

Το πρώτο πολίτευμα της Ρώμης ήταν η **βασιλεία** και από το 753 π.Χ. έως το 509 π.Χ. κυβέρνησαν έξι βασιλείς, από τους οποίους κάποιοι φαίνεται να ήταν **Ετρούσκοι**.

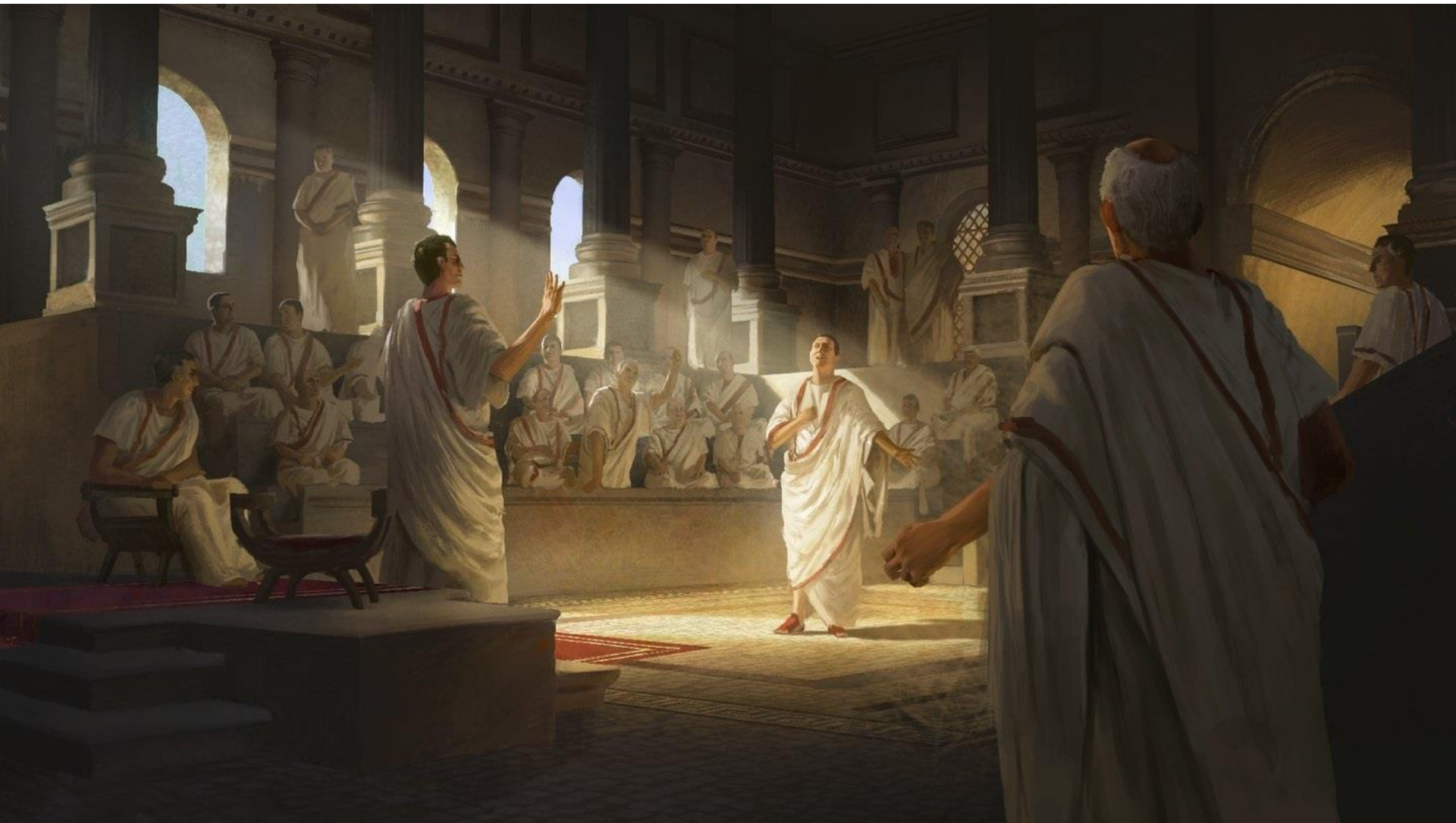

ΤΟ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

Το 509 π.Χ. οι κάτοικοι της Ρώμης εξεγέρθηκαν και έδιωξαν τους **Ετρούσκους**. Το πολίτευμα γίνεται πιο δημοκρατικό. Την εξουσία κατέχουν οι δύο **ύπατοι** (consul), που εκλέγονται για έναν χρόνο.

Η **Σύγκλητος** (senatus) είναι ένα συμβουλευτικό σώμα με ισόβια μέλη μεγάλης ηλικίας. Οι αποφάσεις της δεν ήταν δεσμευτικές για τους υπάτους, αλλά συνήθως γινόταν σεβαστές.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ

Πηγή εικόνας: <https://www.gamestar.de/artikel/weibliche-charaktere-in-imperator-rome,3335315.html>

Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η ρωμαϊκή κοινωνία χωριζόταν σε δύο τάξεις: τους **πατρικίους** και τους **πληβείους**.

Πατρικιοί ήταν οι Ρωμαίοι που ανήκαν στις παλιές μεγάλες οικογένειες.

Πληβείοι ήταν οι νεότεροι κάτοικοι της Ρώμης, και δεν είχαν κανέναν δεσμό με τους πατρικίους, γι' αυτό και ονομάσθηκαν πλήθος (plebs).

ΓΑΜΟΣ ΠΑΤΡΙΚΙΩΝ

Πηγή εικόνας: <https://www.akg-images.co.uk/archive/The-Roman-Wedding-2UMDHUNM2FKJ.html>

ΠΛΗΒΕΙΟΙ ΣΤΗΝ ΑΡΕΝΑ

Πηγή εικόνας: <https://islootoday.com/archives/7430>

Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Οι **πληβείοι** δεν είχαν πολιτικά δικαιώματα και δεν επιτρεπόταν ο γάμος τους με γυναίκες από την τάξη των **πατρικίων**.

Ο αγώνας τους για την εξίσωσή τους με τους πατρικίους κράτησε δύο αιώνες και όταν επικράτησε κοινωνική ειρήνη, η **Ρώμη** άρχισε να επεκτείνει την κυριαρχία της.

Η ΡΩΜΗ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΑΙ

Οι **Ρωμαίοι** κυριάρχησαν στην **ιταλική** χερσόνησο με επεκτατικούς πολέμους. Ο αγώνας αυτός κράτησε 3 αιώνες: από τον 5ο αι. έως τον 3ο αιώνα π.Χ.

Αρχικά (5ος αιώνας) οι Ρωμαίοι στράφηκαν εναντίον των λαών της κεντρικής και βόρειας Ιταλίας.

- των Λατίνων
- των Αικούων
- των Σαβίνων
- των Ετρούσκων

Η ΡΩΜΗ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΑΙ

Το μόνο εμπόδιο για την ολοκληρωτική επικράτηση των **Ρωμαίων** στην **Ιταλία** ήταν οι **ελληνικές** πόλεις της **Μεγάλης Ελλάδας** (Magna Graecia).

Η πρώτη πόλη που αντιστάθηκε στους Ρωμαίους ήταν ο Τάραντας, που ζήτησε τη βοήθεια του βασιλιά της Ηπείρου Πύρρου.

Μετά την αποχώρηση του Πύρρου στην Ελλάδα, οι Ρωμαίοι κατέλαβαν τον Τάραντα το 272 π.Χ. και όλες τις πόλεις της Κάτω Ιταλίας.

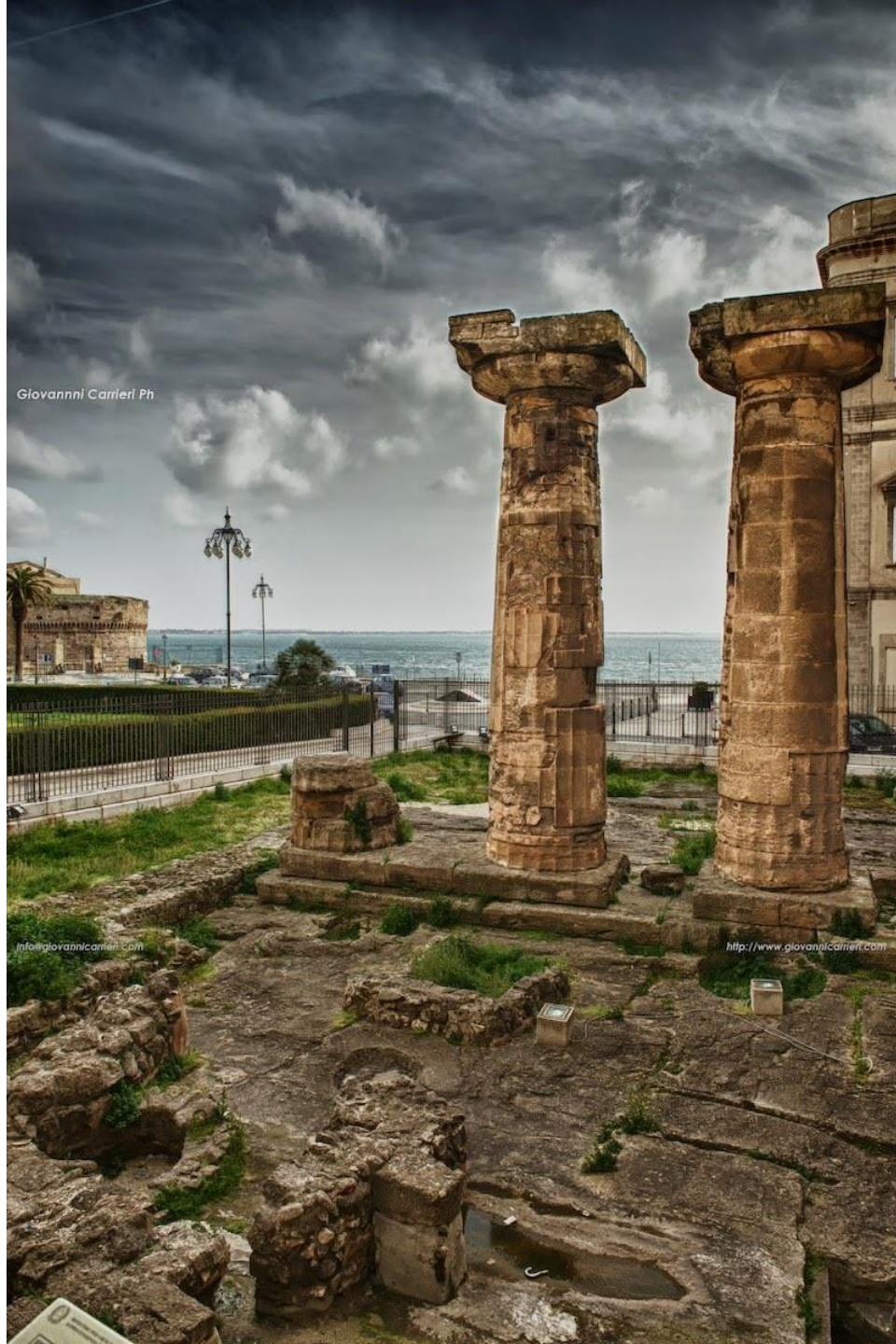
Κίονες από δωρικό Ναό στον
Τάραντα της Κάτω Ιταλίας.
Πιθανόν αφιερωμένος στον
Ποσειδώνα
Αρχές του 5ου αιώνα π.Χ.

Πηγή εικόνων:

<http://autochthonesellhnes.blogspot.com/2015/02/agna-grecia-6o.html>

https://de.wikipedia.org/wiki/Provinz_Tarent

Giovanni Carrieri Ph

info@giovannicarrieri.com

<http://www.giovannicarrieri.com>

Η ΡΩΜΗ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΑΙ

Ο επόμενος στόχος τους ήταν το νησί της **Σικελίας**. Η πόλη των **Συρακουσών** αντιστάθηκε γενναία και με τη βοήθεια του **Αρχιμήδη**, τον οποίο σκότωσε μετά την άλωση της πόλης ένας Ρωμαίος στρατιώτης.

Είναι γνωστή η φράση του **Αρχιμήδη**: «μη μου τους κύκλους τάραττε». Λίγο αργότερα οι **Ρωμαίοι** ήταν κυρίαρχοι σε όλες τις **ελληνικές πόλεις** στη **Σικελία** και έρχονται σε σύγκρουση με την **Καρχηδόνα**.

Ο θάνατος του Αρχιμήδη – Πίνακας του D. Udine (1815)

Πηγή εικόνας: <https://www.pilloledistoria.it/4351/storia-antica/pittura-storia-morte-archimede?lang=en>

Η Καρχηδόνα και οι κτήσεις της κατά τον 3^ο αιώνα π.Χ.

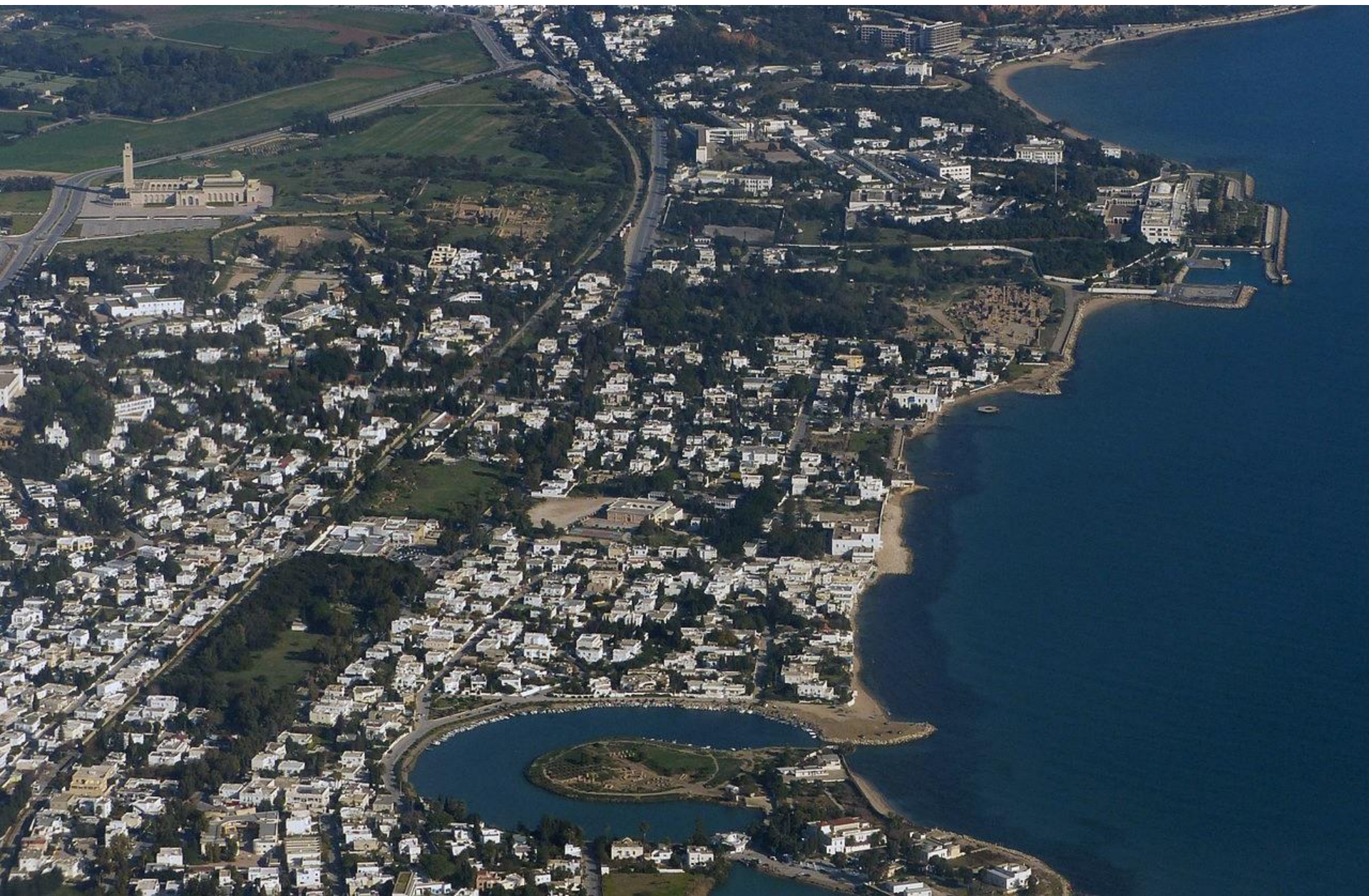
Πηγή εικόνας: https://de.wikipedia.org/wiki/Geschichte_Karthagos

ΚΑΡΧΗΔΟΝΑ

Πηγή εικόνας: <https://www.gamingdragons.com/en/game/buy-total-war-rome-2-steam-key.html?lang=deutsch>

ΚΑΡΧΗΔΟΝΑ

Πηγή εικόνας: <https://de.wiktionary.org/wiki/Karthago#/media/File:VueDuCielCarthageNov2013.jpg>

Α΄ Καρχηδονιακός Πόλεμος

Τόπος συγκρούσεων του Α΄ Καρχηδονιακού Πολέμου (264 – 241 π.Χ.) ήταν η Σικελία. Οι **ελληνικές πόλεις** της **Σικελίας** βοήθησαν τους **Ρωμαίους** εναντίον των Καρχηδονίων.

Οι Ρωμαίοι ναυπηγούν για πρώτη φορά στόλο και ο πόλεμος έληξε με νίκη των Ρωμαίων. Οι **Καρχηδόνιοι** υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν την **Σικελία**.

Β΄ Καρχηδονιακός Πόλεμος

Αφορμή του πολέμου (218 – 201 π.Χ.) ήταν επέκταση της **Καρχηδόνας** στην Ισπανία. Ο στρατηγός **Αννίβας** (Hannibal) μετέφερε τον στρατό του μαζί με πολεμικούς ελέφαντες από την Ισπανία μέσω των Πυρηναίων και των Άλπεων στην **Ιταλία**.

Οι μάχες μεταξύ **Ρωμαίων** και **Καρχηδονίων** ήταν μνημειώδεις.

Πηγή εικόνας: https://de.wikipedia.org/wiki/Hannibals_Alpenüberquerung

ΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΑΝΝΙΒΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΛΠΕΙΣ

Καλλιτεχνική απεικόνιση

Πηγή εικόνας: <https://www.welt.de/geschichte/article154123764/Pferdemist-weist-den-Weg-zu-Hannibals-Alpenpass.html>

ΡΩΜΗ ΚΑΙ ΚΑΡΧΗΔΟΝΑ

Η **Ρώμη** μετέφερε τον πόλεμο στη Βόρειο Αφρική. Η αποφασιστική μάχη δόθηκε στη Ζάμα το 202 π.Χ. Εκεί οι **Καρχηδόνιοι** γνώρισαν ταπεινωτική ήττα και έτσι:

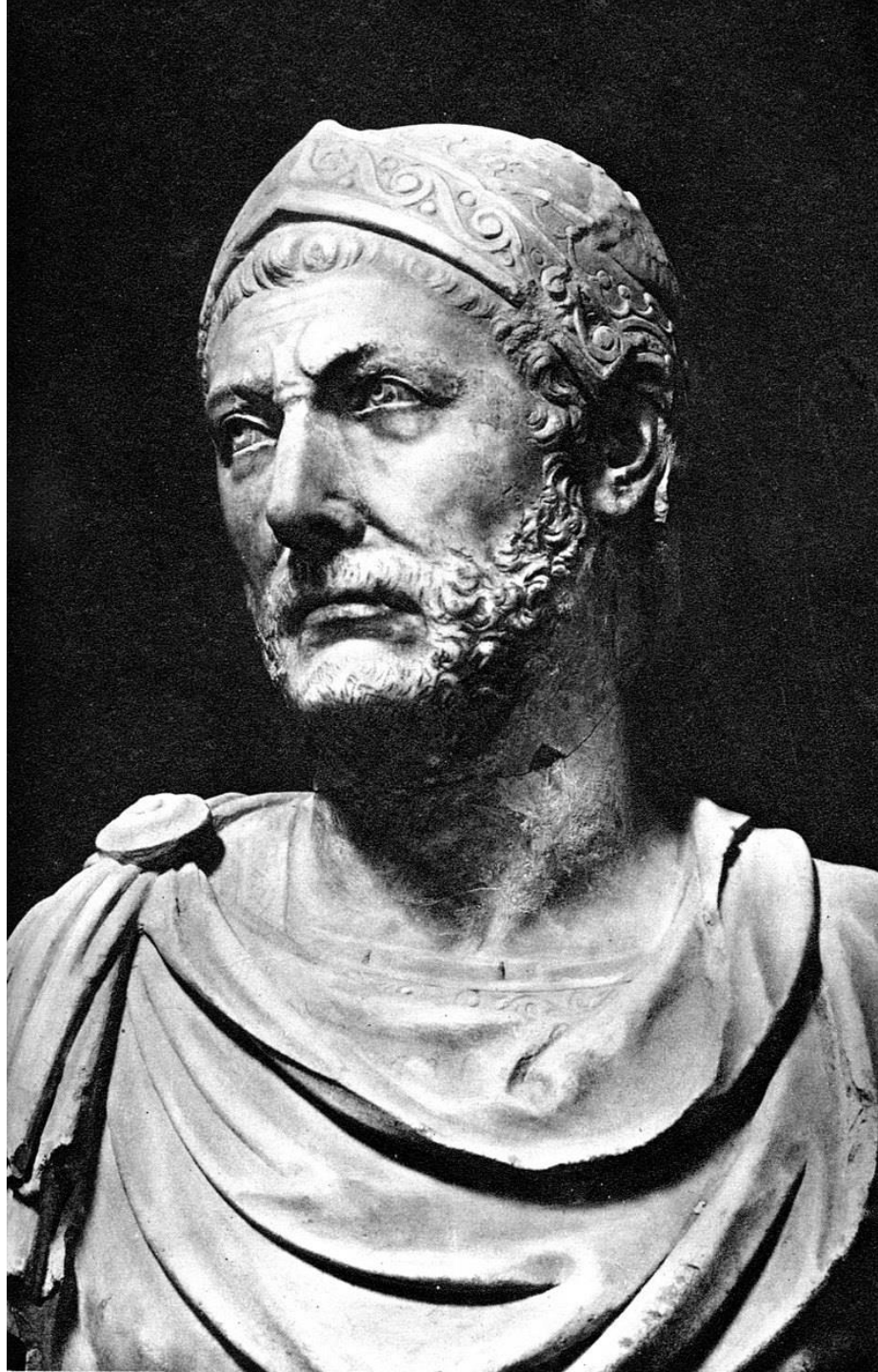
- παραχώρησαν στους **Ρωμαίους** την Ισπανία
- παρέδωσαν τον πολεμικό τους στόλο
- πλήρωσαν τεράστια πολεμική αποζημίωση

Ο **Αννίβας** εξορίστηκε και ζήτησε προστασία στην αυλή του βασιλιά της Συρίας Αντιόχου Γ'.

Η μάχη στη Ζάμα 202 π.Χ.

Πηγή εικόνας: https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Zama

Αννίβας

Πηγή εικόνας: <https://en.wikipedia.org/wiki/Hannibal>

ΡΩΜΗ ΚΑΙ ΚΑΡΧΗΔΟΝΑ

Ο Γ΄ Καρχηδονιακός Πόλεμος ξέσπασε όταν η **Καρχηδόνα** άρχισε να αναπτύσσεται και πάλι και κράτησε μόλις 3 χρόνια. Οι **Ρωμαίοι** με επικεφαλής τον ύπατο **Σκιπίωνα** (Publius Cornelius Scipio) ισοπέδωσαν την πόλη το 146 π.Χ. και απαγόρευσαν την ανέγερση νέας πόλης στα ερείπιά της.

Μετά τη νίκη του ο **Σκιπίωνας** ονομάστηκε Αφρικανός.

ΡΩΜΗ ΚΑΙ ΚΑΡΧΗΔΟΝΑ

Ο Γ΄ Καρχηδονιακός Πόλεμος κράτησε μόλις 3 χρόνια. Οι Ρωμαίοι με επικεφαλής τον ύπατο Σκιπίωνα (Publius Cornelius Scipio) ισοπέδωσαν την πόλη και απαγόρευσαν την ανέγερση νέας πόλης στα ερείπιά της.

Μετά τη νίκη του ο Σκιπίωνας ονομάστηκε Αφρικανός.

Publius Cornelius Scipio

Χάλκινη προτομή 1^{ου} π.Χ. αιώνα
Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο
Νάπολη, Ιταλία

Πηγή εικόνας: https://en.wikipedia.org/wiki/Scipio_Africanus

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Ταυτόχρονα με τις κατακτήσεις, στη **Ρώμη** έγιναν προσπάθειες μεταρρυθμίσεων από τους αδερφούς Γράκχους. Και ο **Τιβέριος** και ο **Γάιος Γράκχος**, προσπάθησαν ως δήμαρχοι της Ρώμης να δώσουν γη στους ακτήμονες αγρότες, όμως οι ενέργειές τους ήταν ενάντια στα συμφέροντα των **συγκλητικών**, οι οποίοι φρόντισαν να **εξαγοράσουν** τον λαό και να τον στρέψουν εναντίον τους. Και οι δύο **δολοφονήθηκαν**.

ΟΙ ΑΔΕΡΦΟΙ ΤΙΒΕΡΙΟΣ ΚΑΙ ΓΑΪΟΣ ΓΡΑΚΧΟΣ

Πηγή εικόνας: https://la.wikipedia.org/wiki/Tiberius_et_Gaius_Gracchus

ΟΙ ΕΜΦΥΛΙΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ

Από τα τέλη του 2^{ου} έως τα τέλη του 1^{ου} αιώνα π.Χ. το **ρωμαϊκό κράτος** σπαράσσεται από **εμφύλιους πολέμους**, μέσα από τους οποίους αναδεικνύονται ισχυροί άνδρες όπως ο Μάριος, ο Σύλλας, ο Πομπήιος και ο Ιούλιος Καίσαρας.

Κατά τη διάρκεια της θητείας του ως ύπατος, ο Καίσαρας, άνδρας με εξαιρετικές ικανότητες, η Ρώμη κατέκτησε όλη την Νοτιοδυτική Ευρώπη.

ΡΩΜΑΪΚΑ ΕΔΑΦΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 1^Ο Π.Χ. ΑΙΩΝΑ

ΟΙ ΕΜΦΥΛΙΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ

Ο Καίσαρας δολοφονήθηκε μπροστά στη ρωμαϊκή Σύγκλητο μετά από συνομοσία, στην οποία συμμετείχε ο θετός γιός του Βρούτος.

Η τελευταία εμφύλια σύγκρουση ήταν μεταξύ του **Μάρκου Αντωνίου** και του **Οκταβιανού Αυγούστου**. Ο τελευταίος μετέτρεψε την Ρώμη σε αυτοκρατορία και έφερε μία μακροχρόνια ειρήνη στη Μεσόγειο, την λεγόμενη *pax romana*

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΑ

Πίνακας του Vincenzo Camuccini, 1798

Κράνος Ρωμαίου λεγεωνάριου

Κείμενα, συγγραφή, ιστορική έρευνα, εικόνες: Γαρίτατζης Χαράλαμπος (ΠΕ07)
Φιλολογική επιμέλεια: Μαρία Αβερκιάδου (ΠΕ02)